

Pyyntö Keski-Suomen alueen kunnille tarjota kuntapaikkoja oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026

Kh 22.09.2025 § 170
156/04.00.01/2025

Valmistelija

Touko Aalto, kunnanjohtaja, 040 516 9332

Keski-Suomen alueen kuntia pyydetään tarkistamaan ja vahvistamaan kuntapaikkojen määrä oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kiintiöpakolaisille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville vuonna 2026. Kuntien ja ELY-keskuksen välisissä sopimuksissa todetaan, että sopimus on jatkuva, mutta kuntapaikkamäärä tarkistetaan vuosittain huomioon ottaen kuntien vastaanottoresurssit.

Vastaukset pyydetään toimittamaan ELY-keskukseen tämän kirjeen liitteeksi laaditulla lomakkeella perjantaihin **31.10.2025 mennessä** käyttämällä sähköistä linkkiä. Vuoden 2023 aikana kotoutumislain soveltamisalaa laajennettiin koskemaan tilapäistä suojelua saavia henkilöitä, joilla on kotikunta. On hyvä huomioida, että valtaosa tilapäistä suojelua saavista henkilöistä siirtyy kuntalaisiksi itsenäisesti ilman varsinaista kuntapaikalle ohjaamista. Kunta saa korvauksia kotoutumislain henkilöpiiriin kuuluvista henkilöistä riippumatta heidän kuntaansa muuttamisen tavasta. Kuntapaikkaa haetaan haavoittuvassa asemassa oleville henkilöille, jotka tarvitsevat apua mm. asunnon löytämiseen. Arvion kuntapaikan hakemisen tarpeesta tekee asiakkaan vastaanottokeskus.

Tänä vuonna kuntapaikkoja oli Keski-Suomessa tarjolla yhteensä 480 paikkaa, joihin ELY-keskus on tähän mennessä sijoittanut 63 kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saanutta henkilöä. Keski-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien välisissä kuntapaikkasopimuksissa kuntapaikat on varattu pääasiassa myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijaperheille ja yksintulleille alaikäisille turvapaikanhakijoille.

Hallitusohjelmassa pakolaiskiintiöksi on kirjattu 500 henkilöä. Lopullisen päätöksen tekee eduskunta hyväksyessään talousarvion joulukuussa. Hyvinvointialueiden käynnistyminen ei ole muuttanut kunnan vastuuta kiintiöpakolaisten vastaanotossa. Kiintiöpakolaisten vastaanotossa tulee erityisesti huomioida, että pakolaiset saapuvat Suomeen ja paikkakunnalle suoraan pakolaisleiriltä toisin kuin oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, joilla saattaa olla Suomessa vietetyn ajan perusteella jonkin verran esimerkiksi suomen kielen taitoja. Kiintiöpakolaisten vastaanottoon tulee varautua riittävillä henkilöstöresursseilla kotoutumisen alkuvaiheessa (kokoaikainen työntekijä vähintään 3–6 kk). Muistutuksena lisäksi, että luku- ja kirjoitustaidottomien koulutusta ei enää vuoden 2018 alusta ole järjestetty työvoimakoulutuksena, osana kotoutumiskoulutusta. Kuntien tulee ottaa tämä huomioon, kun ne suunnittelevat maahanmuuttajien kuntiin sijoittamisia. Luku- ja kirjoitustaidon koulutusta kunta voi järjestää itse tai sen voi järjestää esim. kansalaisopisto.

Valtio tukee ELY-keskuksen kanssa sopimuksen tehneitä kuntia taloudellisesti suojelua saaneiden vastaanotossa. Kunnalle maksetaan valtion varoista laskennallista korvausta kotoutumisen edistämisestä

annetun lain (681/2023) 61 §:ssä tarkoitetun toiminnan järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista muulle kuin Ahvenanmaan maakuntaan kuuluvalla kunnalla alle 7-vuotiaasta henkilöstä 2 741 euroa vuodessa ja 7 vuotta täyttäneestä 2 052 euroa vuodessa. Lisäksi 18 vuotta täyttäneestä henkilöstä maksetaan edellä mainitun laskennallisen korvauksen lisäksi laskennallista korvausta 7 741 euroa ensimmäiseltä täysi-ikäisenä maksettavalta vuodelta. Kunnat voivat käyttää laskennallista korvausta 1.1.2025 voimaan astuvan kotoutumislain uusien velvoitteiden kattamiseen, mm. monikielisen yhteiskuntaorientaation ja kotoutumiskoulutuksen järjestämiseen. Tulkitseminen sisältyy osaksi laskennallista korvausta.

Laskennallista korvausta maksetaan 1.1.2025 alkaen 3 vuotta kiintiössä tulleista henkilöistä ja 2 vuotta turvapaikkamenettelyn kautta tulleista henkilöistä. Kotikunnan saaneilla tilapäistä suojelua saavilla korvausaika on 2 vuotta.

Lisäksi kunnalle ja hyvinvointialueelle korvataan todellisten kulujen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muita erityiskustannuksia sekä toimeentulotukikustannuksia. Työ- ja elinkeinoministeriö maksaa edelleen vuonna 2025 erilliskorvausta pakolaisia vastaanottaville kunnille (kuntiin ohjaamisen toimintaohjelman kautta, entinen SYLVIA-hanke).

Lisätiedoksi myös, että valtionosuusjärjestelmässä huomioidaan maahanmuuttajat korotettuina kertoimina valtionosuuksia määritettäessä. Kotoutumistyössä kannattaa lisäksi huomioida erilaiset hankerahoituksen mahdollisuudet kuten ESR- ja EUSA-rahoitusmahdollisuudet. Näiden lisäksi kuntien on kuitenkin varauduttava siihen, että kotoutumisen edistämiseksi voidaan tarvita myös muuta kunnan rahoitusta.

Kuntakorvausten maksamisen edellytyksenä on, että kunnassa on valmisteltu 1.1.2025 voimaan astuvan uuden kotoutumislain mukainen kotoutumisohjelma.

Kuntia pyydetään ilmoittamaan vuonna 2026 käytettävissä olevien kuntapaikkojen määrä ELY-keskukseen liitteissä olevalla lomakkeella perjantaihin **31.10.2025**

Esittelijä

Kunnanjohtaja Touko Aalto

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että Toivakan kunta ei käytettävissä olevien resurssien pohjalta varaa kiintiöpakolaisille ja/tai myönteisen oleskeluluvan saaneille turvapaikanhakijoille ja/tai kotikunnan saaneille tilapäistä suojelua saaville kuntapaikkoja vuonna 2026.

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.